

272
269
ต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เริ่มแต่เขาบริหารการในมหาวิทยาลัย มาจนกระทั่งบัดนี้ ในระยะเริ่มแรก
ที่นักศึกษาในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ยังไม่มีการเคลื่อนไหวทางการเมือง ภาพกิจกรรมและข่าวเหตุการณ์
ต่าง ๆ ที่เขา ใคถ่ายไว้ ส่วนมากเป็นภาพที่เกี่ยวกับการศึกษา งานพิธีเกี่ยวกับประเพณีของไทย เช่นงานไหว้ครู
งานวันลอยกระทง งานขึ้นปีใหม่ ส่วนภาพเหตุการณ์ของมหาวิทยาลัย ก็เป็นภาพเกี่ยวกับพิธี พระราชทาน
ปริญญาบัตรแต่ละครั้ง งานมอบทุนการศึกษา งานวันสถาปนามหาวิทยาลัย งานที่แรกผู้มีเกียรติ มาเยี่ยมมหาวิท
าลัยเป็นต้น

ครั้งต่อมาเริ่มแต่ค.ศ. 2516 นักศึกษาในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มีความ
เคลื่อนไหวทางการเมืองมากขึ้น เขา จำได้ว่า ความเคลื่อนไหวทางการเมืองภายในมหาวิทยาลัยเริ่มมาแต่
กรณี นักศึกษาเปิดให้มีการอภิปรายในหอประชุมใหญ่ เรื่องทุ่งใหญ่ โดยกล่าวโจมตีรัฐบาล และฝ่ายปกครอง
ไม่กล้าเป็นคหกับ ข้าราชการทหาร ตำรวจ และพลเรือน ที่นำเครื่องบินเอลคอปเตอร์ของทางราชการไปล่า
สัตว์ที่ทุ่งใหญ่ จนเครื่องบินตกเสียหายและผู้ที่ไปใน เครื่องบินนั้นถึงแก่ความตายหลายคน นอกจากนักศึกษาระเบิด
การอภิปรายแล้ว ยังได้เชิญบุคคลภายนอก มาร่วมการอภิปรายและออกความคิดเห็นด้วย ซึ่งแทบทุกคนที่มา
อภิปรายในครั้งนั้น ก็ล้วนแต่โจมตีและตำหนิรัฐบาลที่ไม่กล้าเป็นการในเรื่องนี้ มีหนังสือพิมพ์หลายฉบับนำเอาขอ
ความที่เปิดเผยอภิปรายดังกล่าวนี้ ไปลงข่าวเผยแพร่ ทางขบวนการมหาวิทยาลัยของรัฐ จึงได้มีคำสั่งห้ามมิให้ทาง

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เชิญบุคคลภายนอก เข้ามาร่วมอภิปรายกับนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัย โดยเหตุนี้เอง
จึงทำให้ให้นักศึกษาในมหาวิทยาลัยบางกลุ่มไม่พอใจ มีการเขียนโปสเตอร์ประท้วงคำสั่งของทบวงมหาวิทยาลัย ดึง
ไว้ในมหาวิทยาลัยแต่ไม่มากนัก และข้อความก็ไม่รุนแรง เขา จึงไม่ได้ถ่ายภาพโปสเตอร์ เหล่านี้ไว้

หลังจากการโจมตีครั้งใหญ่มาเล็กน้อย มีกรณี คร.ศักดิ์ ยาสุนทรินทร์
อธิการบดีมหาวิทยาลัยรามคำแหง อับชื่อนักศึกษาจำนวน 9 คน เนื่องจากฝ่าฝืนคำสั่งของมหาวิทยาลัยที่ห้ามมิให้
จัดพิมพ์หนังสือออกจำหน่ายนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง มาชุมนุมประท้วงกันที่อนุเสาวรีย์ประชาธิปไตย ซึ่งจะ
เป็นวันที่เท่าใด และเดือนอะไร แน่เขา จำไม่ได้ นักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ไปร่วมในการชุมนุมด้วย
โดยมีการปักโปสเตอร์ชักชวนให้ไปร่วมชุมนุม ดึงไว้ในมหาวิทยาลัยด้วย ซึ่งเขา ใคถ่ายภาพเหตุการณ์ครั้งนี้ไว้
ในระบะนี้การปกครองนักศึกษาในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์นั้น จัดเป็นรูป องค์การนักศึกษา ใจ้อยย่อ อมธ. ขึ้นแล้ว
การประท้วงของนักศึกษาคังกล่าวนี้ เป็นเหตุให้ คร.ศักดิ์ ยาสุนทรินทร์ ต้องลาออกจากตำแหน่งอธิการบดี

ต่อมา เมื่อเดือน ตุลาคม 2516 ประมาณต้นเดือน มีศูนย์กลางนิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย
ประเทศไทย ใคร่วมกับอาจารย์บางคนในมหาวิทยาลัย คือ นายทวี หน้มนิกร และนักศึกษา อมธ. และนักการ
เมือง บางคนเขา จำชื่อไม่ได้ ใคร่วมเรียกร้องให้รัฐธรรมนูญ เริ่มแจกใบปลิว บริเวณรอบสนามหลวงและตาม
ถนนสาธารณะ จนกระทั่งถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมตัว พวกนักศึกษา อมธ. และ ศูนย์กลางนิสิตนักศึกษาแห่ง
ประเทศไทย ใคเรียกร้องให้รัฐบาลปล่อยตัวผู้ที่ถูกจับกุม ซึ่งมี 25 คน รัฐบาลไม่ยอมปล่อย พวกนักศึกษาได้
ชักชวนให้นักเรียน นักศึกษาในสถานบันต่าง ๆ ตลอดจนประชาชน มาชุมนุมในบริเวณสนามโพธิ์มหาวิทยาลัยธรรม
ศาสตร์ เมื่อมีผู้มาชุมนุมมากขึ้นก็ย้ายไปชุมนุมที่บริเวณสนามฟุตบอลของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ต่อมาใคเดิน
ขบวนไปอนุเสาวรีย์ประชาธิปไตย และพระบรมรูปทรงมา จนเกิดการปะทะกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ มีการยิงต่อสู้
เป็นเหตุให้นักศึกษา ประชาชน อมธ.ตายไปหลายคน จนในที่สุด จอมพลถนอมกิตติขจร นายกรัฐมนตรี จอมพล

ประภาส จารุเสถียร รองนายกรัฐมนตรี และ พ.อ.ณรงค์ กิตติขจร ต้องเดินทางออกนอกประเทศไทย ไป
(๕๐๐,๐๐๐ ๗. โรงพิมพ์ตำรวจ ส.ศ. ๒๕๐๖)

ใบต่อลาพักการ ของ นายจีน คล้ายปาน พนักงาน แผนที่ ๒
ซึ่งเหตุการณครั้งนี้ ข้าราชการ คล้ายปาน ลาพักการ

หลังจากเหตุการณ ๑๔ ต.ค. ๒๕๑๖ เป็นคนมาพักศึกษาซึ่งเป็นพวก อมธ. ซึ่งมีอำนาจปกครอง
นักศึกษาในมหาวิทยาลัย เพราะได้รับเลือกทั้งจากนักศึกษาตามขอมงค์ของมหาวิทยาลัย ๗ มีบทบาทในทาง
การเมือง และทำกิจกรรมต่าง ๆ ไม่หยุดหย่อน เท่าที่ข้า ข้าราชการ จำได้ในกิจกรรมสำคัญ ๆ ก็คือ -

๑. การจัดนิทรรศการโจมตีจีนใหม่ ซึ่งเป็นการ แฉแพร่การปกครองของสาธารณรัฐประ
ชาวจีน(จีนแดง) จัดที่หอประชุมใหญ่ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เป็นเวลาหลายวัน เหตุการณในการจัด
นิทรรศการครั้งนี้ ข้าราชการ คล้ายปาน ไปสเตรโฆมาไว้โดยตลอด ไร่ไร่ที่จัดในการถ่ายภาพประมาณ
๒ มวน ข้าราชการ เก็บไว้ที่แผนกวารสารศาสตร์ ปรากฏว่า โศกุนย์หายไปในวันที่มีเหตุการณ ๖ ต.ค. ๒๕๑๙

๒. การจัดนิทรรศการโจมตีเจ้าหน้าที่ กอ.รมน. ที่มีหน้าที่ในการปราบปรามผู้ก่อการร้ายโดย
เฉพาะ โดยเปิดอภิปรายในหัวข้อเรื่อง ข้าราชการ กอ.รมน. ที่หอประชุมใหญ่ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และ
มีการแสดงดนตรี และละครล้อเลียน ทำหมิ่นการกระทำของเจ้าหน้าที่ กอ.รมน. การจัดนิทรรศการครั้งนี้ข้า
ข้าราชการ ไปสเตรโฆมาไว้ โดยตลอดต่าง ๆ ไร่ไร่ที่จัดประมาณ ๓ มวน ผู้ที่รับผิดกัณฑ์นี้ เจ้าหน้าที่
กอ.รมน. ชื่อ พ.ศ.ศ. สุวัฒน์ กัณฑ์ มาขอรับเอาไปเสนอขอมงค์บัญชา หลังจากวันจัดนิทรรศการเล็กน้อย
และยังไม่ให้นำผิดมาคืนข้า ข้าราชการ

๓. ประมาณปี พ.ศ. ๒๕๑๗ ได้จัดนิทรรศการ วันสตรีสากล ขึ้นที่หอประชุมใหญ่มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์ เป็นเวลา ๓ วัน มีการแสดงดนตรีและ ละคร พร้อมทั้งไปสเตรโฆมาไว้เป็นจำนวนมาก
นิทรรศการที่จัดนี้ เป็นการยกย่องสตรี ที่มีบทบาทสำคัญทางการเมือง และการปกครอง ตลอดจนการต่อสู้เรียกร้องสิทธิ
เพื่อความเสมอภาคต่าง ๆ การจัดนิทรรศการครั้งนี้ มีประชาชนไปชมเล็กน้อย และไม่ได้รับการสนใจ
ข้า ข้าราชการ จึงไม่ไปสเตรโฆมาไว้

๔. เมื่อประมาณต้นเดือนพฤษภาคม ๒๕๑๗ นักศึกษา อมธ. ได้จัดนิทรรศการทางการเมือง
ที่หอประชุมใหญ่ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และภายในบริเวณมหาวิทยาลัยทั่วไป เป็นการจังกงานครั้งใหญ่
ประมาณ ๑ สัปดาห์ มีการแสดงดนตรี, ละครเกี่ยวกับเหตุการณ ๑๔ ต.ค. ๒๕๑๖ เป็นการรื้อฟื้นความหลังเปิด
ให้ประชาชนทั่วไปเข้ามามชม นิทรรศการที่จัดแสดงนี้มีการบรรยายถึงการต่อสู้ทางการเมือง ของขบวนการ
นักศึกษา และสภาพของสังคม และการเมือง ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๑ เป็นต้นมา ข้าราชการ คล้ายปาน การจัดนิทรรศการ
ในครั้งนี้ไว้ ไร่ไร่ประมาณ ๑๐ มวน โศกุนย์หายไป ในคราวมีเหตุการณ ๖ ต.ค. ๒๕๑๙ จำนวน ๑ มวน คง
เหลืออยู่เพียง มวนเดียว ซึ่ง ข้าราชการ ได้มอบให้พนักงานสอบสวนไปอัคภาพตามภาพในแฟ้มที่ ๑ ที่พนักงานสอบสวน
ได้ให้ข้า ข้าราชการ ดูแล้ว ซึ่ง ข้าราชการ ได้บรรยายภาพและองค์ข้อไว้ด้วยแล้ว

๕. เมื่อประมาณต้นเดือน มีนาคม ๒๕๑๘ นักศึกษา อมธ. ได้จัดนิทรรศการเกี่ยวกับบริษัทเทม
โก้ จำกัด ซึ่งได้รับสัมประทานให้ทำการขุดแร่ในอ่าวไทย โดยจัดที่หอประชุมใหญ่ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ทำการ เปิดอภิปรายในหัวข้อเรื่อง เทมโก้กับการพึ่งพิงของเศรษฐกิจไทย การอภิปรายได้กล่าวโจมตีรัฐบาล
ที่ให้สัมประทานกับบริษัทเทมโก้ ในการขุดแร่ และทำสัญญาเช่าเปรียบกับบริษัทเทมโก้จำกัด อย่างมาก หนังสือ
พิมพ์ต่าง ๆ ได้นำเอาขอมูจากการอภิปราย และไปสเตรโฆมาไว้ต่าง ๆ ไปลงข่าวแฉแพร่ ในที่สุกรีรัฐบาของ

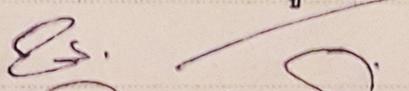
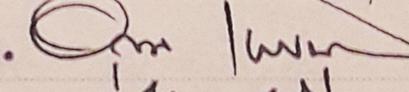
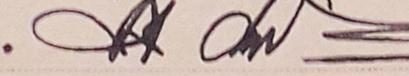
ใบต่อคำให้การ ของนายชิน คล้ายปาน พยาน แผนที่ ๓

ทราบว่า พล.ต.ชาติชาย ชุณหะวัณ ซึ่งเป็น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ขณะนั้น สัมผัสกับ บริษัทบิลดิ้งตัน ปล้นทรัพย์พยากรของไทย และว่าบริษัทเทมโก้ คือบริษัทบิลดิ้งตัน เพราะผู้ถือหุ้นใหญ่ เป็นคน ๆ เดียวกัน เหตุการณ์การจับนิตรรศการดังกล่าวนั้น ข้าฯ ได้ถ่ายภาพไว้ ปรากฏตามภาพใน แผ่นที่ ๕ ซึ่งได้มอบให้พนักงานสอบสวนแล้ว

๑๑. เมื่อประมาณ วันที่ ๒๐ ถึง ๒๓ กันยายน ๒๕๑๕ นักศึกษา อมช. ได้จับ นิตรรศการ ชับไล่จอมพลถนอม กิตติขจร ซึ่งเดินทางกลับเข้ามาในประเทศไทยเมื่อวันที่ ๑๕ ก.ย. ๑๕ และบวชเป็นพระภิกษุอยู่ที่วัดบวรนิเวศ และไปสไปสเตอร์โจมตีในแฉงติดตั้งไว้ ในบริเวณมหาวิทยาลัย โดยทั่วไป ซึ่ง ข้าฯ ได้ถ่ายภาพการแสดงกิจกรรมเหล่านี้ไว้โดยตลอด ปรากฏตามภาพถ่ายในแผ่นที่ ๖ ซึ่ง ข้าฯ ได้มอบให้พนักงานสอบสวนแล้ว

เหตุการณ์ต่าง ๆ นอกจากนี้ ซึ่งนักศึกษา อมช. ได้จัดให้มีขึ้นนั้น มีอีกหลายครั้ง ซึ่งข้าฯ ได้ถ่ายภาพกิจกรรมดังกล่าวไว้แทบทุกครั้ง โดยใช้ฟิล์มทั้งหมดประมาณ ๑๐๐ กวาม้วน แต่ ได้ศูนย์หายไปในวันเหตุการณวันที่ ๖ ต.ค. ๒๕๑๕ และไม่อาจจะหาภาพถ่ายกิจกรรมเหล่านั้นมา มอบให้แก่พนักงานสอบสวนได้ จากการที่ ข้าฯ ได้ติดตามการกระทำของนักศึกษาฝ่าย อมช. ในการเคลื่อนไหวทางการเมืองเป็นลำดับมา จนกระทั่งถึงวันที่ ๖ ต.ค. ๒๕๑๕ นั้น ข้าฯ ได้พิจารณา ตามแผ่นโปสเตอร์ ซึ่ง ข้าฯ ได้ถ่ายภาพเอาไว้ทุก ๆ ตอนจึงทำให้ข้าฯ ได้ทราบถึงพฤติกรรมและแนว ความคิดเห็นของนักศึกษา อมช. ได้ดี ซึ่งข้าฯ เห็นว่า นักศึกษา อมช. มีความสัมพันธ์เชื่อมโยง กับ ศูนย์กลางนิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทยมาโดยตลอด มีสารสารคดีในมหาวิทยาลัย/และนิตสาร/ที่ส่งทางตน สนับสนุนความคิดเห็นของนักศึกษา อมช. ที่แสดงออก เห็นได้ว่าเป็นความเลื่อมใสและปรารถนาที่จะให้ ประเทศไทย มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองไปสู่สังคมนิยมยุคใหม่ ซึ่งเขาเห็นว่าเป็นสังคมที่เป็นธรรม ไม่มีการเอารัดเอาเปรียบ ไม่มีการขูดรีด จากพวกนายทุน และศักดินา และพวกเจ้าขุนมูลนาย กิจ- กรรมต่าง ๆ จึงเป็นไปในทางต่อต้านนายทุน และพวกศักดินา- ทั้งนี้ก็เพราะเห็นว่าควรปกครองใน -และสนับสนุนชนชั้นกร มาชพบไชแรงงาน, ระบอบประชาธิปไตย ซึ่งมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขนั้นเป็นสังคมเกาธังไปกาพหนา สังคมนิยมยุคใหม่ ที่นักศึกษา อมช. เลื่อมใส ก็คือสังคมนิยมตามระบอบลัทธิคอมมิวนิสต์นั่นเอง เป็นความจริง

อ่านให้ฟังแล้วรับว่าถูกต้อง

(ลงชื่อ)		พยาน
(ลงชื่อ) พ.ต.อ.		สอบสวน
(ลงชื่อ) ร.ต.อ.		สอบสวน/พิมพ์/อ่าน